

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>205 Лісове господарство</u> Рік навчання: 4-й, семестр 8-й Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Рослинництва та садівництва</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д. с.-г. н., доц. Гетман Надія Яківна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>nadia.getman52@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісова меліорація є обов'язковою (*вибірковою*) компонентою ОПП «Лісове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, при подальшому навчанні на магістерському рівні освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна Лісова меліорація, є комплексною дисципліною, яка передбачає набуття студентами, які навчаються за спеціальністю «Лісове господарство», теоретичних знань та практичних навичок щодо створення і використання лісових насаджень для поліпшення мікроклімату, зниження шкідливої дії посух, суховіїв, дефляції та ерозії ґрунтів, господарського освоєння непридатних земель, поліпшення водного режиму річок і водоймищ, захисту шляхів транспорту. Знання студентів теоретичного матеріалу з лісової меліорації необхідні в лісовому господарстві для формування у студентів специфічних навичок щодо наукових узагальнень, здатності використовувати базові знання при вирішенні задач для захисту території держави від ерозійних процесів.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни Лісова меліорація є формування у майбутніх фахівців належних практичних знань про застосування заходів меліорації, щодо покращення довкілля за допомогою спеціальних видів лісових захисних насаджень та підвищення виробництва сільськогосподарської продукції за умов зміни клімату.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі вивчення дисципліни Лісова меліорація є ознайомлення із загальними положеннями, принципами та методами організації лісомеліоративних заходів, вирощуванням лісомеліоративних насаджень у гостро посушливих безлісних районах із засоленими ґрунтами на сухих вододілах з глибокими ґрунтовими водами та принципами розміщення лісомеліоративних насаджень на відповідних категоріях земель агроландшафтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

Програмні результати:

ПР 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПР 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Загальні відомості про меліорацію.	2		7
2	Лісова меліорація як наука.	2	2	7
3	Водний режим активного шару ґрунту і його регулювання.	2	2	7
4	Вплив лісу на навколишнє середовище	2	2	7
5	Створення та вирощування полезахисних смуг.	2	2	8
6	Меліорація перезвожених мінеральних земель та боліт.	2	2	8
7	Загальні відомості про водну ерозію ґрунтів.	2	2	8
8	Лісомеліоративні заходи по боротьбі з ерозією ґрунтів.	2	2	8
9	Протиерозійні лісові насадження.	2	2	8
10	Заліснення яружнобалкових земель та водоохоронні лісові насадження	2	2	8
11	Лісомеліорація транспортних магістралей	2	2	8
12	Лісові меліорації техногенних ландшафтів	2	2	8
13	Меліорація гірських ландшафтів.	2	2	8
	Разом	26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної

роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	35	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	25	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання	15	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	25	2 рази на семестр	Тестування
Разом				100

Список основної та додаткової літератури

Основна:

1. Медведєв В.В. Про деякі дискусійні і невирішені проблеми у дослідженнях ґрунтів. Харків : ФОП Бровін О.В., 2017. 188 с.

2. Цапко Ю.Л., Десятник К.О., Огородня А.І. Збалансоване використання та меліорація кислих ґрунтів: монографія. Харків. ФОП Бровін О.В. 2018. 252 с.

3. Гурин В.А., Степаненко М.П., Степаненко М.Г. Технологія зрошування: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2013. 242 с.

4. Кирилюк М.І та ін. Основи гідромеліорації: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Технодрук, 2014. 220 с.

5. Рокочинський А.М. та ін. Основи гідромеліорацій: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Рівне: НУВГП, 2014. 254 с.

6. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів: підручник. ВПП. «Рута». Житомир, 2014. 528 с.

Додаткова:

1. Шарапова С.В. До питання про меліорацію земель лісогосподарського призначення. Третє зібрання фахівців споріднених кафедр щодо обговорення стратегії еволюції аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних правовідносин у контексті інтеграційного розвитку України : *матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса – смт. Затока, 7-10 червня 2018 р.)*. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2018. С. 250-253.

2. Про оцінку впливу на довкілля : Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. Офіційний вісник України. 2017. № 50. Ст. 1549.

3. Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року: розпорядж. КМУ від 14.08.2019 р. № 688-р. Офіційний вісник України. 2019. № 70. Ст. 2473.

4. Про затвердження правил відтворення лісів: пост. КМУ від 1 березня 2007 р. № 303. Офіційний вісник України. 2007. № 16. Ст. 589.

5. Федорович В.І. Правові проблеми використання та охорони полезахисних лісосмуг. Сучасний стан та перспективи розвитку екологічного, земельного й аграрного права в умовах євроінтеграції: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 грудня 2017 р., Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого). Харків : Право, 2017. С. 232-235.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	9
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	9
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни